

NE

NA

LC

DD

NT

VU

EN

CR

RE

Nära hotad (NT)
B2ab(iii)

Klass: Insecta (egentliga insekter), **Ordning:** Coleoptera (skalbaggar), **Familj:** Histeridae (stumpbaggar), **Släkte:** *Plegaderus*, **Art:** *Plegaderus dissectus* Erichson, 1839 **Synonymer:**

Kännetecken

En 1-1,4 mm lång, svart skalbagge med oval kroppsform, långa kraftiga ben och antenner vilka slutar i en kraftig klubba. Djuret faller ofta in antenner och ben i fårar på undersidan av kroppen.

Utbredning och status

Påträffad i Skåne, Blekinge, Halland och Småland. Närmast i Danmark och i Litauen. Världsutbredningen sträcker sig från Syd- och Mellaneuropa till Turkiet och Iran.

Ekologi

Ett rovdjur som lever i fuktig, starkt vitrötad ved i grova, döda lågor och högstubbar av bok. Det typiska förekomstsubstratet är ved som man med lätthet kan sönderdela med fingrarna och samtidigt skiva upp årsringsvis. Arten kan påträffas under en stor del av året som fullbildad skalbagge och förekommer regelbundet tillsammans med *Rhizophagus brancsiki*.

Hot

Eftersom arten i Sverige tycks vara helt knuten till skogsbestånd med ett rikligt inslag av döda stubbar och lågor av bok har vi numera ytterst få lokaler kvar som passar den. Förutom vid Skärälid finns den på lokaler som saknar skydd eller där skötselöreskrifterna borde skrivas om för att effektivt gynna de rödlistade insekter som är knuten till död bokved. Arten får därför fortfarande betraktas som hotad, speciellt på alla lokaler utanför Skärälid.

Åtgärder

Generellt gäller det att gynna all nyproduktion av död bokved. Ett bra sätt kan vara att man spar ett antal grövre träd av lägre ekonomiskt värde som naturvårdsträd när man så småningom avvecklar den skärm av äldre bokar under vilken man dragit upp en bokförynging. Man skulle då säkert kunna få denna och andra arter att öka sin utbredning inom bokskogsregionen.

Litteratur

- Baranowski, R. 1991. En inventering av skalbaggsfaunan i Maltesholm. *Länstyrelsen i Kristianstad*. pp. 10, 29, 56–57.
Lundberg, S. 1993. Skalbaggar i Hornsö- och Strömsrumstrakten i östra Småland. *Ent. Tidskr.* 114: 86.
Hansen, V. 1964. Fortegnelse over Danmarks biller (Coleoptera). I. *Ent. Medd.* 33: 193.
Huggert, L. 1974. Anteckningar om Coleoptera. *Ent. Tidskr.* 95: 104–105.
Palm, T. 1953. Anteckningar om svenska skalbaggar VII. *Ent. Tidskr.* 74: 13.
Palm, T. 1959. Die Holz- und Rindenkäfer der süd- und mittelschwedischen Laubbäume. *Opusc. Ent. suppl.* XVI: 234.

Författare

Bengt Ehnström 1999. © ArtDatabanken, SLU 2006.